

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министър на образованието и науката

ЗА П О В Е Д

№ РД 09 – 868/29.04.2020 г.

На основание чл. 36, ал. 2 от Закона за професионалното образование и обучение, във връзка с чл. 2, ал. 1 и 2 от Наредба № 1 от 19.02.2020 г. за организацията и провеждането на изпитите за придобиване на професионална квалификация, при спазване изискванията на чл. 66, ал. 1 и 2 от Административнопроцесуалния кодекс

У Т В Ъ Р Ж Д А В А М

Национална изпитна програма за провеждане на държавен изпит за придобиване на първа степен на професионална квалификация за специалност код **6230601 „Лесокултурни дейности“** от професия код **623060 „Работник в горското стопанство“** от професионално направление код **623 „Горско стопанство“**.

X

Красимир Вълчев
Министър

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

НАЦИОНАЛНА ИЗПИТНА ПРОГРАМА

**ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА
ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ЗА ПРИДОБИВАНЕ
НА ПЪРВА СТЕПЕН НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ**

	Код по СППОО	Наименование
Професионално направление	623	„ГОРСКО СТОПАНСТВО”
Професия	623060	„РАБОТНИК В ГОРСКОТО СТОПАНСТВО”
Специалност	6230601	„ЛЕСОКУЛТУРНИ ДЕЙНОСТИ”

Утвърдена със Заповед № РД 09 - 868/29.04.2020 г.

София, 2020 г.

I. ЦЕЛ НА ИЗПИТНАТА ПРОГРАМА

Националната изпитна програма е предназначена за провеждане на държавния изпит за придобиване на **първа** степен на професионална квалификация по специалност код **6230601** „Лесокултурни дейности“, професия код **623060** „Работник в горското стопанство“ от Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6 от Закона за професионалното образование и обучение (ЗПОО).

Целта на настоящата изпитна програма е да определи единни критерии за оценка на професионалните компетенции на обучаваните, изискващи се за придобиване на първа степен по изучаваната професия „Работник в горското стопанство“, специалност „Лесокултурни дейности“.

Националната изпитна програма е разработена във връзка с чл. 36 от ЗПОО и чл. 2, ал. 1 и 2 от Наредба № 1 от 19.02.2020 г. за организацията и провеждането на изпитите за придобиване на професионална квалификация.

II. ОБЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

Националната изпитна програма включва:

- за частта по теория на професията – десет изпитни теми с кратко описание на учебното съдържание по всяка тема и указание за разработване на писмен тест по всяка изпитна тема;
- за частта по практика на професията - указание за съдържанието на индивидуалните задания;
  - критериите за оценяване на резултатите от обучението;
  - система за оценяване;
  - препоръчителна литература
  - препоръчителна литература.
  - Приложения:
    - а. Примерен изпитен билет.
    - б. Примерно индивидуално задание
    - в. Примерно указание за разработване на писмен тест.

Държавният изпит – част по теория на професията, се провежда като писмен изпит по една и съща изпитна тема за учениците и/или за обучаваните за дадено училище или обучаваща институция.

Училището/обучаващата институция въз основа на писмено заявено желание на обучаемите по чл. 3, ал. 11 от Наредба № 1 от 19.02.2020 г. за организацията и провеждането на

изпитите за придобиване на професионална квалификация може да организира провеждането на държавния изпит – част по теория на професията, като писмен тест.

С изпитната тема или изпитния тест се проверява задължителното за усвояване и контрол учебно съдържание на равнища „Знание“, „Разбиране“ и „Приложение“, като броят и равнището на всяка задача са определени към критериите за оценка за всяка изпитна тема.

При избран от училището/обучаващата институция вариант на провеждане на изпита с писмен тест въз основа на критериите за оценка към всяка изпитна тема се съставят тестовите задачи.

Всяка тестова задача задължително съдържа глагол (при възможност започва с глагол), изразяващ действието, което трябва да извърши ученикът, и показващ равнището по таксономията на Блум, еталона на верния отговор и ключ за оценяване - пълния отговор, за който се получават максимален брой точки, съобразно равнището на задачата, определени в таблицата за критериите за оценка на всяка изпитна тема.

Към всеки тест се разработва:

1. Указание за работа, която включва:

- целта на теста - какви знания и умения се оценяват с него;
- представяне и описание на теста - брой задачи, типология (задачи със свободен отговор; задачи за допълване/съотнасяне; задачи с избран отговор) и начин на работа с тях;
- продължителност на работа с теста;
- начин на оценяване на резултатите от теста.

2. Методически указания за комисията по оценяване:

Всеки член на комисията по оценяване получава тестовите задачи, еталона на верния отговор и ключ за оценяване.

За оценката на писмена работа по изпитна тема комисията по оценяване на изпита – част по теория на професията, назначена със заповед на директора на училището/ръководителя на обучаващата институция, определя за всеки критерий конкретни показатели, чрез които да се диференцира определеният брой присъдени точки.

За оценката на писмения тест комисията използва еталона на верния отговор и ключ за оценяване.

Чрез държавния изпит – част по практика на професията и специалността, се проверяват и оценяват професионалните умения и компетентности на обучаваните, отговарящи на първа степен на професионална квалификация. Изпитът се провежда по индивидуални задания и критерии за оценяване, изготвени от комисията за провеждане и оценяване на изпита - част по практика на професията. Броят на изготвените задания трябва да бъде поне с един повече от броя на явяващите се в деня на изпита

III. ИЗПИТНИ ТЕМИ

Изпитна тема № 1: ИЗТОЧНИЦИ ЗА СЕМЕПРОИЗВОДСТВО ОТ ИГЛОЛИСТНИ ВИДОВЕ

Иглолистни видове, които са основен източник на семепроизводство. Отбор на постоянни и временни насаждения за семепроизводство. Горски семепроизводствени градини.

<i>№</i>	<i>Критерии за оценяване</i>	<i>Максимален брой точки</i>
1.	Описва морфологичните и екологичните особености на белия и черния бор.	14
2.	Описва биологичните изисквания на белия и черния бор.	14
3.	Обяснява ролята и значението на белия и черния бор, като основни източници на семепроизводство.	12
4.	Дефинира понятията постоянни и временни насаждения за семепроизводство. Посочва разликите между тези насаждения.	20
5.	Описва вегетативните градини за семепроизводство.	20
6.	Описва генеративните градини за семепроизводство.	20
	Общ брой точки:	100

Изпитна тема № 2: ЗРЕЛОСТ И СЪБИРАНЕ НА ШИШАРКИ, ПЛОДОВЕ И СЕМЕНА ОТ ДЪРВЕСНИ И ХРАСТОВИ ВИДОВЕ

Морфологични особености на дървесните и храстовите видове. Генеративни растителни органи. Срокове за узряване, бране и събиране на шишарки, плодове и семена. Начини за бране и събиране на шишарки, плодове и семена.

<i>№</i>	<i>Критерии за оценяване</i>	<i>Максимален брой точки</i>
1.	Описва морфологични особености на дървесните видове.	14
2.	Описва морфологични особености на храстовите видове.	14
3.	Дефинира генеративните растителни органи.	20
4.	Посочва сроковете за бране и събиране на шишарки, плодове и семена от основните дървесни и храстови видове.	30
5.	Изброява и описва съвременните немеханизирани средства за бране и събиране на суровината.	10
6.	Изброява и описва съвременните механизирани средства за бране и събиране на суровината.	12
	Общ брой точки:	100

Изпитна тема № 3: СЕМЕННО ПРОИЗВОДСТВО НА ГОРСКИ ФИДАНКИ

Размножаване при дървесните растения. Предпосевна подготовка на семената. Посевни схеми и норми. Отгледни грижи след посев.

<i>№</i>	<i>Критерии за оценяване</i>	<i>Максимален брой точки</i>
1.	Описва начините за размножаване при дървесните растения.	20
2.	Обяснява методите за предпосевна подготовка на семена от основните иглолистни видове.	20
3.	Обяснява методите за предпосевна подготовка на семена от основните широколистни видове.	20
4.	Предлага посевни схеми за засяване.	14
5.	Предлага оптимална дълбочина и гъстота на засяване.	12
6.	Описва отгледните работни дейности след посев.	14
	Общ брой точки:	100

Изпитна тема № 4: ВЕГЕТАТИВНО ПРОИЗВОДСТВО НА ФИДАНКИ

Вегетативни растителни органи. Морфологични и екологични изисквания на видовете от род Тополи. Производство на тополови фиданки чрез зимни стъблени резници. Производство на фиданки чрез зелени (летни) стъблени резници.

<i>№</i>	<i>Критерии за оценяване</i>	<i>Максимален брой точки</i>
1.	Изброява и описва значението на вегетативните растителни органи.	14
2.	Посочва дървесните видове, при които най-често се прилага размножаване чрез резници и обяснява техните морфологични и екологични изисквания (род Тополи).	30
3.	Обяснява изискванията за добив на тополови резници.	20
4.	Посочва особеностите при вкореняването на тополовите резници.	12
5.	Посочва оптимални срокове за добив на зелени резници.	12
6.	Посочва особеностите при вкореняването на зелените резници.	12
	Общ брой точки:	100

Изпитна тема № 5: ПОДГОТОВКА НА ПОЧВАТА ЗА ЗАЛЕСЯВАНЕ

Почва и почвено плодородие. Свойства на горските почви. Предварителна подготовка на почвата. Опростена (намалена) подготовка на почвата.

<i>№</i>	<i>Критерии за оценяване</i>	<i>Максимален брой точки</i>
1.	Дефинира понятието почва. Изброява факторите на почвено плодородие и описва значението им.	20
2.	Изброява и описва физичните и механичните свойства на почвите.	20
3.	Разбира и обяснява основните методи на подготовката на почвата.	20
4.	Посочва схеми за изготвяне на ръчни тераси.	14
5.	Посочва схеми за изготвяне на площадки.	14
6.	Описва подходящите месторастения за опростена подготовка на почвата.	12
Общ брой точки:		100

Изпитна тема № 6: МЕТОДИ НА СЕЕНЕ

Основни методи на залесяване. Морфологични и екологични изисквания на видовете от род: Дъб. Сеене в плугови бразди. Сеене в гнезда. Сеене в копки.

<i>№</i>	<i>Критерии за оценяване</i>	<i>Максимален брой точки</i>
1.	Изброява и описва основните методи на залесяване.	20
2.	Посочва дървесните видове, при които най-често се прилага сеенето и обяснява техните морфологични и екологични изисквания (род Дъб).	20
3.	Разбира и обяснява сеенето в плугови бразди.	14
4.	Разбира и обяснява сеенето в гнезда и в копки.	14
5.	Посочва оптимална дълбочина на засяване.	20
6.	Посочва сезоните на сеене.	12
Общ брой точки:		100

Изпитна тема № 7: МЕТОДИ НА САДЕНЕ

Основни форми на садене. Морфологични и екологични изисквания на обикновен смърч и обикновена ела. Садене на фиданки с открита коренова система. Садене на фиданки със закрыта коренова система. Сезони за садене. Инструменти за садене.

<i>№</i>	<i>Критерии за оценяване</i>	<i>Максимален брой точки</i>
1.	Изброява основните форми на садене и посочва дървесните видове, при които най-често се прилага саденето.	14
2.	Обяснява морфологичните и екологичните изисквания обикновен смърч и обикновена ела.	20
3.	Обяснява основните правила и технически изисквания при саденето на фиданки с открита коренова система.	20

4.	Обяснява основните правила и технически изисквания при саденето на фиданки със закрыта коренова система.	12
5.	Изброява сезоните за садене.	14
6.	Изброява инструментите и техниката за садене.	20
	Общ брой точки:	100

Изпитна тема № 8: ГРИЖИ ЗА СЪЗДАДЕНИТЕ КУЛТУРИ

Мероприятия за отглеждане на културите. Плевене и разрохкване. Попълване на културите. Защита срещу болести и насекоми вредители. Опазване на културите.

<i>№</i>	<i>Критерии за оценяване</i>	<i>Максимален брой точки</i>
1.	Изброява мероприятията за отглеждане на културите.	14
2.	Разбира и обяснява начините за борба с плевелната растителност.	20
3.	Обяснява основните правила при плевенето разрохкването и необходимият им брой.	20
4.	Изброява случаите, в които културите се попълват и бракуват.	20
5.	Посочва начините за защита от болести и насекоми вредители.	12
6.	Обяснява необходимите грижи за опазване на културите.	14
	Общ брой точки:	100

Изпитна тема № 9: СЪЗДАВАНЕ НА ГОРСКИ КУЛТУРИ В ДОЛНИЯ ГОРСКОРАСТИТЕЛЕН ПОЯС

Характеристика на долния горскорастителен пояс. Дендрологична характеристика на най-разпространените горскостопански ценни дървесни видове в долния горскорастителен пояс. Най-разпространен почвен тип в долния горскорастителен пояс. Методи на залесяване.

<i>№</i>	<i>Критерии за оценяване</i>	<i>Максимален брой точки</i>
1.	Характеристика на климатичните фактори и релефа в долния горскорастителен пояс.	14
2.	Характеристика на почвите и растителността в долния горскорастителен пояс.	14
3.	Описва морфологичните, биологичните и екологичните особености на черен бор.	20
4.	Описва морфологичните, биологичните и екологичните особености на летен дъб.	20
5.	Изброява и описва свойствата на най-разпространения почвен тип в долния горскорастителен пояс - сиви горски почви.	12
6.	Разбира и обяснява методите на залесяване - сеене и садене.	20
	Общ брой точки:	100

Изпитна тема № 10: СЪЗДАВАНЕ НА ГОРСКИ КУЛТУРИ В СРЕДНИЯ ГОРСКОРАСТИТЕЛЕН ПОЯС

Характеристика на средния горскорастителен пояс. Дендрологична характеристика на най-разпространените горскостопански ценни дървесни видове в средния горскорастителен пояс. Най-разпространен почвен тип в средния горскорастителен пояс. Мероприятия за отглеждане на културите.

<i>№</i>	<i>Критерии за оценяване</i>	<i>Максимален брой точки</i>
1.	Характеристика на климатичните фактори и релефа в средния горскорастителен пояс.	14
2.	Характеристика на почвите и растителността в средния горскорастителен пояс.	14
3.	Описва морфологичните, биологичните и екологичните особености на обикновен бук.	20
4.	Описва морфологичните, биологичните и екологичните особености на обикновената ела.	20
5.	Изброява и описва свойствата на най-разпространения почвен тип в средния горскорастителен пояс - кафяви горски почви.	12
6.	Изброява и описва мероприятията за отглеждане на културите.	20
	Общ брой точки:	100

IV. УКАЗАНИЯ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ИНДИВИДУАЛНИТЕ ЗАДАНИЯ

1. Указания за съдържанието на индивидуалните задания

Индивидуалното задание съдържа пълното наименование на училището/обучаващата институция, празни редове за попълване трите имена на обучавания, квалификационната форма, началната дата и началния час на изпита, крайния срок на изпита – дата и час, темата на индивидуалното практическо задание и изискванията към крайния резултат от изпълнението на заданието. По решение на комисията могат да се дадат допълнителни указания, които да подпомогнат обучавания при изпълнение на индивидуалното практическо задание.

Индивидуалните задания се изготвят от комисията за провеждане и оценяване на изпита част по практика на професията и специалността в училището/обучаващата институция. Всеки обучаван изтегля индивидуалното си задание, в което веднага саморъчно написва трите си имена.

Примерно индивидуално задание 1:

Да засади фиданки с открита коренова система с подобрения меч на Колесов.

Указания (инструкции/изисквания) за изпълнение на индивидуалното задание:

Избиране на подходящите инструменти.

Отваряне на цепнатини с подобрения меч на Колесов.

Правилно засаждане на фиданките с помощта на садилно колче.

Определяне и спазване на необходимите здравословни и безопасни условия на труд.

2. Критерии за оценяване

За всяко индивидуално задание комисията по провеждане и оценяване на изпита по практика на професията и специалността, назначена със заповед на директора на училището/ръководителя на обучаващата институция, разработва показатели по критериите, определени в таблицата. Посочва се максималният брой точки, които се поставят при пълно, вярно и точно изпълнение на показателя.

Пример:

№	Критерии	Показатели	Максимален брой точки	Те-жест
1	Спазване на правилата за здравословни и безопасни условия на труд и опазване на околната среда. <i>Забележка: Този критерий няма количествено изражение, а качествено. Ако обучаваният по време на изпита създава опасна ситуация, застрашаваща собствения му живот или живота на други лица, изпитът се прекратява и на обучавания се поставя оценка слаб (2).</i>	<i>1.1. Избира и използва правилно лични предпазни средства. 1.2. Правилно и по безопасен начин употребява предметите и средствата на труда. 1.3. Разпознава опасни ситуации, които биха могли да възникнат в процеса на работа, и дефинира, и спазва предписания за своевременна реакция. 1.4. Описва дейностите за опазване на околната среда, свързани с изпитната му работа, включително почистване на работното място.</i>		<i>да/не</i>
2.	Ефективна организация на работното място.	<i>2.1. Подреденост на инструменти, пособия и материали, осигуряваща удобство и точно спазване на технологията. 2.2. Целесъобразна употреба на материалите. 2.3. Работа с равномерен темп за определено време.</i>	<i>2 2 1</i>	5
3.	Спазване изискванията на правилниците, наредбите и предписанията.	<i>3.1. Обяснява работата си при спазване на йерархична подчиненост от други лица. 3.2. Спазва изискванията на</i>	<i>3</i>	

		<i>правилниците, наредбите и предписанията, свързани с изпитното задание (материали, инструменти, лични предпазни средства).</i>	2	5
4.	Правилен подбор на детайли, материали и инструменти съобразно конкретното задание.	<p><i>4.1. Преценява типа и вида на необходимите материали, детайли и инструменти според изпитното задание.</i></p> <p><i>4.2. Правилно подбира количеството и качеството на необходимите материали, детайли и инструменти.</i></p>	2 3	20
5.	Спазване на технологичната последователност на операциите според индивидуалното задание.	<p><i>5.1. Самостоятелно определя технологичната последователност на операциите.</i></p> <p><i>5.2. Спазва технологичната последователност на операциите в процеса на работа.</i></p>	3 2	20
6.	Качество на изпълнението на индивидуалното задание. Изчерпателност на разработката.	<p><i>6.1. Всяка завършена операция съответства на изискванията на съответната технология.</i></p> <p><i>6.2. Крайният продукт съответства на зададените технически параметри.</i></p> <p><i>6.3. Изпълнява задачата в поставения срок.</i></p>	8 8 4	30
7.	Самоконтрол и самопроверка на изпълнението на индивидуалното задание.	<p><i>7.1. Осъществява операционен контрол – при избора на материали, изделия и инструменти и при изпълнение на конкретни дейности.</i></p> <p><i>7.2. Контролира техническите показатели - текущо и окончателно.</i></p> <p><i>7.3. Оценява резултатите, взема решение и отстранява грешките.</i></p> <p><i>7.4. Прави оптимален разчет на времето за изпълнение на изпитното задание.</i></p>	1 1 1 2	5
8.	Защита на извършения технологичен процес, монтаж (ремонт), настройка на уреда (машина/апарат и др.)	<p><i>8.1. Може да представи и обоснове приетия вариант на решение /изпълнение на практическото задание.</i></p> <p><i>8.2. Демонстрира добра техника на</i></p>	10	15

	или защита на изработения проект или защита на качествата на готовото изделие.	<i>презентиране.</i>	5	
			Общ брой точки	100

V. СИСТЕМА ЗА ОЦЕНЯВАНЕ

Оценяването на резултатите от държавния изпит за придобиване на първа степен на професионална квалификация по специалността код **6230601** „Лесокултурни дейности“, професия код **623060** „Работник в горското стопанство“ е в точки както следва:

- част по теория на професията - максимално 100 точки;
- част по практика на професията - максимално 100 точки.

Всяка част от държавния изпит е успешно положена при постигане на петдесет на сто от максималния брой точки, определени в националната изпитна-програма.

Формирането на окончателната оценка от изпита е в съотношение - 30 процента частта по теория на професията и 70 процента частта по практика на професията от общия брой точки.

Окончателната оценка в брой точки се формира след успешното полагане на всяка част от изпита и се изчислява както следва:

Окончателна оценка в брой точки = $0,3 \times$ получения брой точки от част по теория на професията + $0,7 \times$ получения брой точки от част по практика на професията

Окончателната оценка от брой точки се превръща в цифрова оценка с точност до 0,01 по формулата:

Цифрова оценка = окончателната оценка в брой точки $\times$ 0,06.

(5) Окончателната оценката от държавния изпит за придобиване на квалификация по професията е с количествен и качествен показател, с точност до 0,01 и се определя, както следва:

- а) за количествен показател от 2,00 до 2,99 се определя качествен показател слаб;
- б) за количествен показател от 3,00 до 3,49 се определя качествен показател среден;
- в) за количествен показател от 3,50 до 4,49 се определя качествен показател добър;
- г) за количествен показател от 4,50 до 5,49 се определя качествен показател много добър;
- д) за количествен показател от 5,50 до 6,00 се определя качествен показател отличен.

VI. ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

1. Наредба №7/23.09.1999 г. за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд на работните места и при използване на работното оборудване – ДВ, бр. 88/08.10.1999 г.; изм. бр. 48 от 13.06.2000 г.

2. Желязков, П., Н.Нинов, И. Иванов. Горско почвознание. Матком, 2004.
3. Коемджиева-Стефова, М., Б. Бузов. Горски култури. Матком, 2002.
4. Метанова, К., М. Борисов. Лесовъдство. Просвета, 2004.
5. Ташев, Ал., Д. Коларов. Ботаника. Дионис, 2007.
6. НАРЕДБА № 8 от 05.08.2011 г. за сечите в горите.
7. НАРЕДБА № 21 за условията и реда за определяне, одобряване, регистрация и отмяна на източниците от горската семепроизводствена база, събирането и добива на горски репродуктивни материали, тяхното окачествяване, търговия и внос - 01.08.2019 г.
8. Наредба № 4 от 15 февруари 2012 г. за условията и реда за регистрация на горски разсадници, както и за производство на фиданки в горските разсадници - държавна собственост.
9. Наредба №2 от 7 февруари 2013 година за условията и реда за залесяване на горски територии и земеделски земи, използвани за създаване на специални защитни и стопански гори и на гори в защитени територии, инвентаризация на създадените култури, тяхното отчитане и регистриране.

VII. АВТОРСКИ КОЛЕКТИВ

1. инж. Стефан Шулев – НППГС „Христо Ботев“, гр. Велинград
2. инж. Надежда Ганчева – НППГС „Христо Ботев“, гр. Велинград
3. инж. Найден Петров– НППГС „Христо Ботев“, гр. Велинград
4. инж. Вергиния Иванова – НППГС „Христо Ботев“, гр. Велинград
5. инж. Цветан Чечев – НППГС „Христо Ботев“, гр. Велинград
6. инж. Ирина Ачева – НППГС „Христо Ботев“, гр. Велинград
7. инж. Филип Устабашиев – НППГС “Христо Ботев“, гр. Велинград
8. инж. Радослав Ангелов – ЛПП, гр. Берковица
9. инж. Георги Николов – ЛПП, гр. Берковица

VIII. ПРИЛОЖЕНИЯ

а) Примерен изпитен билет

.....
(пълно наименование на училището/обучаващата институция)

**ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ – ЧАСТ ПО ТЕОРИЯ НА ПРОФЕСИЯТА И СПЕЦИАЛНОСТТА
ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ПЪРВА СТЕПЕН
НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ
по професията код 623060 „Работник в горското стопанство“
специалност код 6230601 „Лесокултурни дейности“**

Изпитен билет №.....

Изпитна тема: .....
(изписва се точното наименование на темата)

Председател на изпитната комисия:.....
(име, фамилия) (подпис)

Директор/ръководител на обучаващата институция:.....
(име, фамилия) (подпис)
(печат на училището/обучаващата институция)

б) Примерно индивидуално задание

.....
(пълно наименование на училището/обучаващата институция)

**ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ - ЧАСТ ПО ПРАКТИКА НА ПРОФЕСИЯТА И СПЕЦИАЛНОСТТА
ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ПЪРВА СТЕПЕН
НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ**

по професията код 623060 „Работник в горското стопанство“

специалност код 6230601 „Лесокултурни дейности“

И н д и в и д у а л н о   з а д а н и е №.....

На ученика/обучавания .....

(трите имена на ученика/обучавания)

от .....клас/курс,

начална дата на изпита: ..... начален час: .....

крайна дата на изпита: ..... час на приключване на изпита: .....

1. Да се .....

(вписва се темата на изпитното задание)

.....
1. Указания (инструкции/изисквания) за изпълнение на практическото задание:

.....
.....
.....

УЧЕНИК/ОБУЧАВАН: .....

(име, фамилия)

(подпис)

Председател на изпитната комисия: .....

(име, фамилия)

(подпис)

Директор/ръководител на обучаващата институция: .....

(име, фамилия)

(подпис)

(печат на училището/обучаващата институция)

в) Примерно указание за работа за учениците/курсистите и примерни тестови задачи с еталон за оценяване и ключ на верните отговори

Указание за работа

Уважаеми ученици/курсисти,

Вие получавате тест, който съдържа... задачи с различна трудност с максимален брой точки – 100. За всеки Ваш отговор ще получите определен брой точки, показан в долния десен ъгъл след всяка задача.

Целта на теста е да се установи равнището на усвоените от Вас знания и умения, задължителни за усвояване и контрол за придобиване на първа степен на професионална квалификация по специалността код **6230601** „Лесокултурни дейности“, професия код **623060** „Работник в горското стопанство“.

Отбелязването на верния според Вас отговор при задачите с избран отговор е чрез знак **×**, а за другите типове задачи начина на отговор е описан в задачата.

При отбелязване на отговор, който искате да промените, оградете в кръгче грешното отбелязване и се подпишете пред него.

Някои задачи изискват не само познаване на учебния материал, но и логическо мислене, затова четете внимателно условията на задачите преди да посочите някой отговор.

Не отделяйте много време на въпрос, който Ви се струва труден, върнете се на него по-късно, ако Ви остане време.

Тестът е анонимен с продължителност... астрономически часа.

ЖЕЛАЕМ ВИ УСПЕХ !

г) Разработване на тест

1. Примерна матрица на целите

Броят и равнището на тестовите задачи по всеки критерий се определят съобразно равнището, на което трябва да бъде усвоено съответното учебно съдържание, като общият брой задачи по всеки критерий трябва да носи максималния брой точки.

Примерни равнища по Таксономия на Лемке – Блум

Равнище	Характеристика	Глаголи
I. Знание 0 - 2 точки	Възпроизвеждане и разпознаване на информация за понятия, факти, дефиниции	Дефинира, описва, посочва, изброява, очертава, възпроизвежда, формулира, схематизира
II. Разбиране 0 - 4 точки	Извличане на съществен смисъл от изучаваната материя. Интерпретация и трансформиране на информацията с цел нейното структуриране.	Преобразува, различава, обяснява, обобщава, преразказва, решава, дава пример за..., сравнява
III. Приложение 0 - 6 точки	Пренос на нови знания и умения при решаване на проблемна или аварийна ситуация. Способност за използване на усвоената информация и формираните умения	Изчислява, демонстрира, открива, модифицира, разработва, свързва, доказва

2. Примерна матрица на писмен тест по изпитна тема № 1

Разработва се от комисията за подготовка и оценяване на изпита - част по теория на професията като към таблицата за критерии за оценка по всяка тема се разписват графи 3, 4 и 5.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 1	Максимален Брой точки	Брой тестови задачи по равнища		
		I	II	III
		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение 0-6 т.
<i>I</i>	2	3	4	5
1. Описва морфологичните и екологичните особености на белия и черния бор.	14	5	1	
2. Описва биологичните изисквания на белия и черния бор.	14	5	1	
3. Обяснява ролята и значението на белия и черния бор като основни източници на семепроизводство.	12	2	2	
4. Дефинира понятията постоянни и временни насаждения за семепроизводство. Посочва разликите между тези насаждения.	20		2	2
5. Описва вегетативните градини за семепроизводство.	20	1		3
6. Описва генеративните градини за семепроизводство.	20	1		3
Общ брой задачи: 28		14	6	8
Общ брой точки:	100	28	24	48

При оценка на резултатите от теста максимален брой точки се поставя при отговор, съвпадащ с ключа за оценяване, както следва:

- 2 точки за тестовите задачи от равнище „Знание“
- 4 точки за тестовите задачи от равнище „Разбиране“
- 6 точки за тестовите задачи от равнище „Приложение“

3. Според типа на отговора тестовите въпроси и задачи, които е препоръчително да използвате, са от следните основни групи:

- **1-ва група: въпроси и задачи със свободен отговор;**
  - Въпроси и задачи за свободно съчинение;
  - Въпроси и задачи за тълкуване;
- **2-ра група: въпроси и задачи за допълване /с полуоткрит отговор/;**
  - Въпроси и задачи за допълване на дума или фраза, или елемент от чертеж/схема;
  - Въпроси и задачи за заместване;
- **3-та група: въпроси и задачи с избран отговор**
  - Задачи с един или повече верни отговори;
  - Въпроси за избор между вярно и грешно.

4. Примерна тестова задача от равнище „Знание“

Посочете кой е основния източник за семеипроизводство в България.

max 2 т.

- а) временни насаждения за семеипроизводство
- б) постоянни насаждения за семеипроизводство
- в) вегетативни градини
- г) генеративни градини
- д) единични или групи дървета

Еталон на верния отговор: б)

Ключ за оценяване:

Отговор б) – 2 точки

Всички останали отговори – 0 точки

При посочени повече от един отговор – 0 точки

5. Примерна тестова задача от равнище „Разбиране“

Ако дадено насаждение е описано по следния начин: зряло насаждение, чисто или смесено, което се използва за 10 или 20 години, посочете какво е ?

- а) едновъзрастно
- б) вегетативна градина
- в) временно насаждение за семепроизводство

max 4 т.

Еталон на верния отговор: в)

Ключ за оценяване:

Отговор в) – 4 точки

Всички останали отговори – 0 точки

При посочени повече от един отговор – 0 точки

6. Примерна тестова задача от равнище „Приложение“

На какви изисквания трябва да отговарят насажденията, за да бъдат отделяни за постоянни насаждения за семепроизводство.

.....

.....

.....

.....

.....

max 6 т.

Еталон на верния отговор и ключ за оценяване:

- чисти – 1.5 т.
- естествени или изкуствени – 1.5 т.
- от I или II бонитет – 1.5 т.
- с площ над 5 ха – 1.5 т.